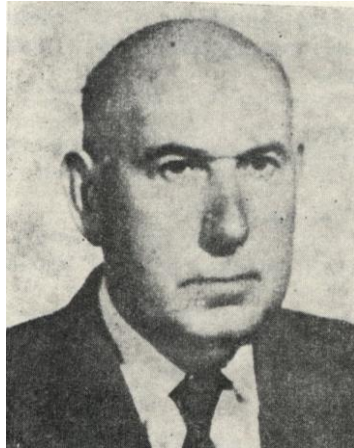

Smuk Antal

Smuk Antal ornitológus 1904. február 3-án született Bősárkányban. Nagylózsón körjegyző volt, majd 1951-től a Megyei Földhivatal műszaki előadója. Rendszeresen megfigyelte, tanulmányozta a Hanság és a Fertő tó madarait.

Az emlősök, a madarak, a malakológia és a régészet egyaránt érdekelte, viszonylag későn került kapcsolatba a Madártani Intézettel. Értékes kutatásainak elismeréseként, mint jó adatszolgáltató, még publikáció nélkül, 1942-ben kapta meg a „rendes megfigyelő” oklevelet. Megfigyelője, magánkutatója, külső munkatársa lett az Intézetnek. „Darvak a Hanságban” című tanulmányában a darvak hansági költését ismertette, megállapította, hogy a múlt század végi vízszabályozási és vízlecsapolási munkálatok miatt megváltozott a terület felszíni képe és e miatt a darvak élőhelye is. „Madártani megfigyelések Sopron megyében” c. közleményében többek közt a vetési varjak táplálkozásáról, a kis kócsagok vitnyédi előfordulásáról, a kanalaszemek nagyecenki megjelenéséről és az Iván határában megfigyelt kormos varjúról közölt fontos adatokat. A „Nagy kócsag pusztulása 1955 tavaszán” című cikkében alapos leírást olvashatunk Smuk Antaltól: *„Nagykócsagjainkat (Egretta alba) az 1955. április közepén uralkodó hideg, viharos időjárás megtizedelte. IV. 19-én Répceszemeréből egy fiatal hím példányt kaptam. A bőr lefejtése után láttam, hogy a test és bőr is teljesen sértetlen, de a test nagyon sovány. Erre elmentem a Fertő menti községekbe, Fertőszéplakra, Sarródra és Hegykőre. A hegykői vadászoktól megtudtam, hogy a nádaratók, akik bejárnak a vízre, fogtak kócsagokat, kitepték dísztollaikat és sorsukra hagyták őket. Találtak elhullott példányokat is. Elmondták a vadászok, hogy még öt darabból álló csapatokkal is találkozottak, amikből egyeseket elfogtak, a többiek nagy nehezen csak 1—2 száz lépéssel repültek odébb. Még IV. 25-én is puskalövésen belül bevárták az embert s nem repültek fel, hanem inkább prédára lestek. Hasonló körülmények közt találkoztam IV. 24-én egy szürkegémmelel (Ardea cinerea) is. A kiéhezett madár eleinte sehogy sem akart elrepülni, csak odébb-odébb szállt, majd mégiscsak elrepült, de egy óra múlva ismét visszajött s mellém telepedett. Itt a vöröshasú unák akkor voltak teljes nászban és bőség lévén belőlük, a gém terített asztalra talált.”*

Smuk Antal nagyobb összefoglaló tanulmányát „A Fertő madárvilága”, címmel Magyar Hidrológiai Társaság soproni ülésén, 1970. március 24-én ismertette. A puhatestűekkel kapcsolatos kutatásait Fertő tó magyarországi részén végezte, csiga- és kagylógyűjtése során eddig nem ismert fajokat talált. (Malakológiai kutatásai kevésbé ismertek.) Erről szól „A Fertő titkaiból” c. tanulmánya, melyben a fentiek mellett a függőcinege fészkelési módjáról írt és a tó élővilágnak kutatására hívta fel a figyelmet.

A sokoldalú érdeklődésű Smuk Antal gazdag életművet hagyott hátra, méltó folytatója volt a nagy elődök, Breuer György és Solymosy László munkásságának. Nagylózson hunyt el, 1978. július 12-én.

Irodalom:

Csaba József: Smuk Antal (1904–1978) In: Soproni szemle 33. évf. 2. sz. (1979.) p. 185-186.

Smuk Antal: A Fertő titkaiból In: Búvár 27. évf. 2. sz. (1972.) p. 96-100.

Im memoriam Smuk Antal In: Aquila, 87. évf. (1980). p. 147.

Smuk Antal: Nagykócsag pusztulása 1955 tavaszán a Fertőnél In: Aquila, 63/54. évf. (1957). p. 262, p. 329.

Internet:

Pintér István: Megemlékezés Smuk Antal-ról (1904-1978) In: Soosiana, 1979. 7. sz. p. 3-4.

URL: http://www.matarka.hu/cikk_list.php?fusz=11153

http://epa.oszk.hu/01600/01603/00069/pdf/Aquila_EPA-01603_1980_145-148.pdf

URL: http://www.matarka.hu/cikk_list.php?fusz=9211 (isPartOf)

Smuk Antal: Fehérgólya reptében kelepel In: Aquila, (63/64. évf). 1957. p. 262, p. 329

http://epa.oszk.hu/01600/01603/00053/pdf/Aquila_EPA-01603_1956-1957_259-275.pdf

Smuk Antal: Madártani megfigyelések Sopron megyében In: Aquila, (59/62. évf.) 1955 p. 410-411., p. 458-459

http://epa.oszk.hu/01600/01603/00052/pdf/Aquila_EPA-01603_1952-1955_390-430.pdf

Smuk Antal Darvak a Hanyásban In: Aquila. (55/58. évf.) (1951) p. 226-227, p. 269-270.

http://epa.oszk.hu/01600/01603/00051/pdf/Aquila_EPA-01603_1948-1951_225-246.pdf

Smuk Antal A gólyák életéből In: A Természet (40. évf.). 3. sz. (1944) p. 32-33.

http://epa.oszk.hu/01600/01649/00452/pdf/A_termeszeti_EPA01649_1944_03_40_03.pdf

Smuk Antal: A szentjánosbogár In: A Természet (40. évf.). 11. sz. (1944) p. 120-121.

http://www.epa.oszk.hu/01600/01649/00460/pdf/A_termeszeti_EPA01649_1944_11_40_11.pdf

Smuk Antal: Csonttollú madarak Nagylózson In. Nimród, (34. évf.) p. 110.